

1931

235

U-29

1908

Արմ.
2-4007a

2-4007a
ԳՎՏ.
ՇՆ.Ճ.Մ.Տ. 245
Աճ. 157
տՊ

ԱԼԷՔՍԻԱՆՈՍ

Գրին Է 5 Կ.

Թարգմանեց վրացերէնից

Տիկ. Սարաջեան

ՊԿՅ. № 21125

ԹԻՖԼԻՍ

Արաղատիկ «Նաղեժդա» Սեմն. փ. № 4
1908

235
Ա-29

2010

արեշատութեան համար վարձատրեցէք: Այս խօսքը լսելուն պէս, արտասուեց ու ասաց. «վա՛յ ինձ որ դաւակ չունեմ, բայց ուրիշները իմ որդու արևով են երգում:»

Այն գիշեր Աննան երազ տեսաւ. մի ծերունի մօտենալով Աննային ասաց. «Աննա, Աննա, քո աղօթքը լսելի եղաւ Աստուծուն և նորա առաջ յայտնի դարձար որպէս մի բարեբարունհի, ուստի դուք որ արծաթից շինած տուն ունէք անհամար ոսկով ու արծաթով կերտած, այն ծախիր և աղքատներին ողորմութիւն բաժանիր, Աստուծով զաւակ կուեննաք և անունը Ալէքսիանոս կը կոչէք:»

Երբ Աննան արթնացաւ իսկոյն Աստուծուն փառք և պատարագ մատուցանել տւեց իր ծխատէր քահանային, մատաղներ մօրթել տւեց և իր ձեռքով աղքատներին բաժանեց, բաժանեց և ոսկի արծաթ ու շատ մարգարիտներ: Ոսկուց ու արծաթից շինւած տունն էլ ծախեց և բաժանեց աղքատներին: Աննան պատուիրեց Եփրեմին, որ ոսկին ու արծաթը փող կտրիլ տայ, մարդ ուղարկեց իր գաւառները և զիւղերը, հրաւիրեց եպիսկոպոսներին և քահանաներին որոնց թիւը հասնում էր 385 հոգու, իսկ աղքատների, անկեաների և կոյրերի թիւը չորս հարիւրի: Սրանց ամենքին մի ամբողջ ամիս աղօթք անել տւեց, որպէս զի Աստուած լսի նրանց խնդիրքը և իրան մի արու գաւակ պարգևի, ինքն էլ անդադրում աղօթում էր և ս. Սօֆիայի մեծ եկեղեցում պատարագ մատուցանել տալիս:

Աննան զգալով իր երեք ամսեայ յղի լինելը, այս մասին յայտնեց իր սիրելի Եփրեմին, որը անչափ ուրախացաւ և երբ իններորդ ամիսը լրացաւ, Աննան ծնեց մի սիրուն և տեսքով հրաշալի արու գաւակ: Ութերորդ օրը հրաւիրեց եպիսկոպոսներին և քահանաներին, մօրթել տւեց մատաղներ և բոլոր աղքատներին բաժանեց և երեխան մկրտելով անունը կոչեցին Ալէքսիանոս:

Երբ կրեխան եօթը տարեկան դարձաւ, ծնողները յանձնեցին ուսումնարան և լաւ ուսուցիչներ վարձելով՝ սկսեցին իրանց որդուն ուսուցանել: Ալէքսիանոսը շատ խելօք երեխայ էր և շատ շուտով էլ ուսումնասիրեց թէ յունաց և թէ հրէական լեզուները, և կարգում ու գրում էր առանց ուսուցչի օգնութեան:

Երբ գիտութեան ծառաւը յագեցրեց, ցանկացաւ նոր կտակարանը կարգալ, այս պատճառով իր մօրը մի նամակ գրեց. «սիրելի մայրիկ, գիտութեան ուսումը արդէն վերջացրի, այժմ ցանկանում եմ Աւետարան կարգալ և Աստուծոյ ճշմարտութիւնը լսել: Այս իմանալով Աննան, յայտնեց Եփրեմին որդու ցանկութիւնը. Եփրեմը ուրախանալով որդու յառաջադիմութեամբ, գնեց Աւետարան և ոսկով ու արծաթով շրջապատելով ուղարկեց որդուն: Երբ որդին Աւետարանը ստացաւ սկսեց ազահութեամբ կարգալ և ուսումնասիրել նոր կտակարանը, որի համար ստացաւ գիտնականի տիտղոս:

Երբ 15 տարին բոլորեց, ծնողները ցանկացան

տեսնել իրանց զաւակին և ուրախանալ: Երբ Ալէքսիանոսը ներկայացաւ ծնողներին, մեծ ուրախութիւն ու ցնծութիւն պատեց հանդիսականների մէջ, որ տունախմբութեան առիթով հաւաքել էին Եփրեմի ու Աննայի հիւրասիրութիւնը ճաշակելու: Երբ ճաշը վերջացաւ ամենքն օրհնեցին Ալէքսիանոսին և ուրախ ու գոհ հեռացան:

Թագաւորը Եփրեմին շատ էր սիրում, ամեն ժամանակ և ամեն բոպէ միասին էին ճաշում ու ուրախանում և երբ Ալէքսիանոսը 16 տարեկան դարձաւ, մտքում դրեց իր աղջիկը Ալէքսիանոսին կնութեան տալ: Մի անգամ Թագաւորը յայտնեց Եփրեմին իր սրտի փափագը և ասաց. «Ես էլ մի աղջիկ ունեմ, դու էլ մի տղայ, ուստի պսակենք և բաղդաւորացնենք, իմ մահից յետոյ իմ Թագաւորութիւնն էլ դրանց կը կտակեմ և թող ապրեն ու ուրախանան»: Եփրեմը երբ տուն հասաւ պատմեց իր կնոջը Թագաւորից բոլոր լսածը: Աննան շատ ուրախացաւ Թագաւորի այս առաջարկութեան վրայ և զոհ սրտով փառք տուեց Աստծուն:

Միւս օրը որդին ուզեց իմանալ ծնողների ուրախութեան պատճառը, ուստի և դիմեց ասելով. «Այդ ինչ Աստծոյ բարին է տւած ձեզ, որ այդչափ ուրախ էք»: Ծնողները յայտնեցին, որ Թագաւորը քեզ համար լաւ բան է մտածել և մենք էլ քո պատճառով ուրախանում ենք. դու Թագաւորի փեսան կը լինես, իսկ Թագաւորի աղջիկը մեզ հարս, Թագաւորութիւնն էլ ձեզ է կտակում: Այս բոլորը լսելուց յետոյ, Ալէք-

սիանոսը սաստիկ վիրաւորած զգաց իրան և ասաց. «Հայրիկ, երանի այդ խօսքերը չէիր ասել և չէիր վիրաւերել ինձ. իմ բոլոր աշխատանքը ձեր խօսքով պէտք է կործանւի ու ոչնչանայ, որովհետև սուրբ Աւետարանը հրամայում է. «բոլոր աշխարհը երազ է» ուստի իմ ամուսնութեան վրայ ոչ մտածելու ժամանակ ունեմ և ոչ էլ որ և է ցանկութիւն պսակուելու:

Եփրեմը որդու ասածները յայտնեց Թագաւորին, իսկ Թագաւորը յուսադրեց ասելով. «Քո որդին գիտուն տղայ է, ուստի հարկաւոր է գիտուն մարդու հետ խօսեցնել և համաձայնեցնել: Ես ճանաչում եմ մի գիտնական, կը կանչեմ նրան և խորամանկութեամբ կարելի է խաբել և աղջկաս հետ պսակել. դու միամիտ եղիր այս մասին»: Եփրեմը տխուր հեռացաւ, իսկ այդ միջոցին Թագաւորը մարդ ուղարկեց և Ալէքսիանոսին իր մօտ հրաւիրեց: Երբ Թագաւորի հրաւերը լսեց, շտապեց ներկայանալ Թագաւորին և խոնարհ գլուխ տալով առաջը կանգնեց: Թագաւորը շատ հաւանեց Ալէքսիանոսին և ասաց. «Որդեակ, ինչո՞ւ ես ուրանում կեանքը և մահը գերադասում, միթէ քեզ համար կեանքը գին չունի»... Ալէքսիանոսը խոնարհ գլուխ տալով պատասխանեց. Թագաւոր, ինձ համար կեանքը այնքան գին ունի, որքան ձեզ համար սև փողը, Աւետարանը պատւիրում է, որ «ով չթողնէ հայր, մայր, կին, որդի, հայրենիք, տուն, ազգական և ձեռքին չը վերցնէ իմ խաչը, նա արժանի չէ ինձ, ոսկին ու արծաթը

ժանգ է, դարձեալ այս աշխարհումը կը ֆնայ: Անմահ չեմ, որպէս զի ազահութեամբ յափշտակեմ երկրի փառքը, մահկանացու ենք, հող ենք և հող պէտք է դառնանք: Թագա որը լսելով այս, չը կարողացաւ պատասխան տալ, կանչեց իր նախարարներին և ասաց. «Ես այս մանուկին չկարողացայ համոզել, որ իմ աղջիկս կնութեան տամ»: Նախարարները մտածելուց յետոյ ասացին, «Ձեր ննջարանում ուղարկեցէք և թող լաւ պատեն, մինչև մենք մի ուրիշ ելք մտածենք»:

Մի քանի ժամից յետոյ նախարարները թագաւորին յայտնեցին. «Այս երիտասարդը այնպիսի գիտութեան բովից է անցել, որ մեզանից ոչ մէկը չէ կարող դրա ուղեղում մի բան մտցնել: Եթէ ցանկանում էք, տեղեցէք դրան մի առանձին ննջարան, որտեղ կը լինի և ձեր աղջիկը, և այդպիսով շատ կարելի է սիրահարել և պսակել»:

Այս խորհրդին թագաւորը շատ հաւանեց և ինչպէս նախարարները առաջարկեցին, այնպէս էլ արեց, բայց ոչ մի կերպ չկարողացան համոզել: Եկան և Ալէքսիանոսի ծնողները. խնդրեցին, աղաչեցին, պազատեցին որ ընդունի իրանց առաջարկութիւնը, ասելով. «Որդի, Աւետարանում այն էլ է գրեած, որ ծնողներից պէտք է պատես ու հնազանդես, ծնողներից կամքից չպէտք է շեղես, անառակ որդին շուտ կը մեռնի և ծնողները անէծքին կարժանանայ»: Այս և սրա նման խօսքեր շատ կրկնեցին և վերջապէս ինքը, Ալէքսիանոսն էլ իր մտքում մտածեց. «Այսպէս հակառակել անկարելի է, կը պսակեմ և ինձ անա-

ռատ կը պահեմ, մինչև Աստուծ իմ բանը աջողեցնի»: Այնուհետև մտաւ քահանան, և սկսեց խրատել և ասել, որ ամուսնութիւնն էլ Աստուծոյ սահմանած օրէնք է, պէտք է պսակել... Ալէքսիանոսը համաձայնեց, նոյն օր և եթ պսակեցին և հարսանիքը մի քանի օր ու գիշեր տևեց:

Այնուհետև նորապսակներին առանձնացրին և միասին էին ապրում ինչպէս քոյր-եղբայր: Անցաւ այսպէս բաւական ժամանակ և ամեն գիշեր Ալէքսիանոսը զարթնելով Աստուծուն աղաչում-պաղատում էր, որ ամենայն փորձանքից ազատէր և միևնոյնը կրկնել էր տալիս իր կնոջը: Կնոջ անունն էր Մարգարիտ: Մի քանի ժամանակ անցնելուց յետոյ Մարգարիտին խրատեցին իր ծնողները, որ ամեն անգամ ամուսնու հետ սկսէր համբուրել, հանաքներ անել և ամեն կերպ զբաղեցնէր, որպէս զի կարողանար նրա սիրտը և հոգին գրաւել, գուցէ քաջքերից կապեւած լինէր և այդպիսով իր սիրով այդ գրութիւնից ազատէր: Մարգարիտը խրատածի պէս սկսեց ամուսնու հետ խաղալ, ամեն կերպ զբաղեցնել և սիրոյ վրայ խօսել, բայց սպասածին հակառակ Ալէքսիանոսից այսպիսի մի պատասխան ստացաւ. «Մարգարիտ, մի շտապիր, դեռ ժամանակ շատ ունենք, այժմ միայն պէտք է աղօթել, որ Աստուծուն ընդունելի լինենք, մի փոքր համբերիր և ամեն բան իր շաւղով կերթայ. աղօթքս վերջացնելուց յետոյ քո կամքը կը կատարեմ»: Այսպէս անցաւ մի քանի ժամանակ, բայց այս ժամանակամիջոցում Ալէքսիանոսը մտածում էր.

«Այսպէս ապրել անկարելի է, աւելի լաւ է վերցնեմ գլուխս և ընդմիշտ կորչեմ, ապա թէ ոչ այս անդգամը ինձ փորձանքի կը մատնէ. Աստուած Արբահամու, Իսահակայ և Յակոբայ ինձ փրկիր և ազատիր կնոջ կրակից այնպէս, ինչպէս փրկեցիր երեք անմեղ մանուկներին, Անանիային, Ազարիային և Միսայէլին մեծ կրակի ալիքներէից. կինը վարած կրակ է և իմ ամենատխերիմ թշնամին»։ Կինը տեսնելով ամուսնու լըսութիւնը հարցնում էր. «Միրելիս, ինչու չես խօսում ինձ հետ և ջո սիրով ուրախացնում ու կշտացնում», իսկ ամուսինը իր ձեռքի մատանին կնոջ մատը անցնելով ասաց. «սիրելիս, ես աղօթարան եմ գնում, աղօթքս վերջացնելուց յետոյ կը գամ և քո կամքը կը կատարեմ»։

Հագաւ իր շորերը, Աւետարանը թաշկինակի մէջ փաթաթեց և դեռ լոյսը չբացւած հեռացաւ իր հայրական տնից։ Մովի ափին դեռ չմօտեցած, ճանապարհին տեսաւ մի աղքատ, պատառուտած շորերով, հանեց իր շորերը և տւեց նրան, իսկ նրանը՝ հագաւ ինքը և շտապ քայլերով մօտեցաւ ծովին. շոգենաւը պատրաստ էր երթալու, մօտեցաւ նաւապետին խնդրելով. «ես անապատի մարդ եմ, ուզում եմ Երուսաղէմ գնամ, ինձ էլ հետներդ վերցրէք և լաւութեան փոխարէն ձեր հողու համար կաղօթեմ»։ Նաւապետը ընդունեց Ալէքսիանոսին. շոգենաւը հեռացաւ նաւակայանից և մի քանի օրից յետոյ հասաւ այնտեղ, որտեղ Մովսէս մարգարէն խօսում էր Աստծոյ հետ։ Ալէքսիանոսը ցած իջաւ շոգենաւից ցամաք, որտեղ

բաւական եկեղեցիներ և ձգնաւորներ կային, իսաչաձև հող փորեց իր բնակութեան համար և Աստծուն փառք տւեց, այնուհետև վերցրեց իր սիրած ու պաշտած Աւետարանը և սկսեց գիշեր ցերեկ կարդալ ու աղօթել։

Միւս առաւօտ երբ Ալէքսիանոսի կինը զգաց ամուսնու փախուստը, սկսեց դառն կերպով ճչալ և ողբալ, մաղերը պոկել և գլխին թակել։ Այս բոլորը լըսեցին թէ ծնողները և թէ թագաւորը և շատ նեղացած այս բանի վրայ, սկսեցին ամեն կողմ ողբալով փնտռել իրանց որդուն։ Շարժեց քաղաքը, սկսեցին որոնել, բայց ոչ Ալէքսիանոսի տեղը իմացան և ոչ էլ նրա տեսնողը գտնեցաւ։

Ալէքսիանոսը 12 տարի ապրեց անապատում. գիշեր ցերեկ սատանաները հանգստութիւն չէին տալիս և ուզում էին մի կերպ իր ընտրած ճանապարհից սխալեցնել, բայց չկարողացան ոչ մի միջոցով նրա սրտում որ և է սէր ձգել թէ ծնողների և թէ կնոջ։ Ալէքսիանոսը գիտէր թէ սովքեր էին իր հետ խօսողները և երեսներին անգամ չնայելով՝ պատասխանում էր կարճ, «հեռացէք»։

Վերջապէս շատ ճանձրացնելուց յետոյ մտածեց հեռանալ այստեղից, և մի օր ծովի ափին մօտենալով՝ տեսաւ որ շոգենաւը պատրաստում է հեռանալու, խնդրեց նաւապետից որ իրան էլ հետը վերցնէր։ Նաւապետը ընդունեց և նաւը շարժեց գէպի Երուսաղէմ։ Կսելով սատանաները այս, մտածեցին այնպիսի մի փոթորիկ բարձրացնել, որ փոխանակ Երուսաղէմ գը-

նալու, իր հայրենիքը վերադարձնեն և այսպիսով Աստծոյ ճանապարհից հանեն: Մտածեցին և կատարեցին: Երբ շոգենաւը մօտեցաւ Ալէքսիանոսի հայրենիքի նաւակայանը, փոթորիկն էլ չքացաւ. փառք տւեց Աստծուն և նաւապետին դառնալով, ասաց. «Այսուհետև միք վախենալ, այլ ես փոթորիկ չի լինիլ, այս բոլոր դժբաղդութիւնը իմ պատճառաւ էր, շնորհակալ եմ ձեզանից, իսկ դուք հանգիստ ձեր ճանապարհը շարունակեցէք»:

Ալէքսիանոսը մտաւ հայրենի քաղաք և սկսեց աղքատութիւն անել: Մէկ աղքատ նրան ասաց. «ինչո՞ւ ես դոնէ դուռ մուտալով ման գալիս, գնա Ալէքսիանոսի հօր մօտ և այնտեղ ուրիշ աղքատների հետ դու էլ ապրիր»:— Բայց սրտեղ է նրանց բնակարանը: «Արի ես կը ցոյց տամ», ասաց և տարաւ. այն կողմ, որտեղ ապրում էին նրա ծնողները: Ճանապարհին եփրեմը հանդիպեց նրանց, Ալէքսիանոսը ոտներն ընկաւ խնդրելով, որ իր որդու սիրոյ համար մի տեղ տան իրան ապրելու: Իսկոյն ծառաներին հրամայեց որ այն աղքատին տանեն և ինչպէս ուրիշներին այնպէս էլ նրան պահեն ու հոգան ամեն կերպ: Մի քիչ ժամանակ անցնելուց յետոյ, աղքատները սկսեցին Ալէքսիանոսին իրանց միջից հեռացնել, հայհոյել, զլխին թակել: Ալէքսիանոսը դանդաւուրեց այս մասին ծառաներից մէկին, նա էլ վերցրեց նրան և իր խընդիրքի համաձայն պալատի դրան մօտ մի տեղ տւեց, որտեղ ապրում էին և շները: Շները շուտով ճանաչեցին իրանց բարի տիրոջը և սկսեցին Ալէքսիանոսի ձեռք ու ոտները լիզել:

Ամենայն օր թէ մայրը և թէ ամուսինը ծովի ափն էին գնում, ուրում էին Ալէքսիանոսին և ապա յետ վերադառնում տուն հէնց որդու առաջից: Այս բոլորը տեսնում ու լսում էր Ալէքսիանոսը բայց Աստուծոյ սիրոյ համար համբերում էր:

Մի օր մայրը դուրս եկաւ պալատից բազմաթիւ աղախիներով և անցաւ ուղիղ որդու առաջից, բայց ծառաները թակելով Ալէքսիանոսին ուղեցին հեռացնել այնտեղից: Որդին մօտեցաւ մօրը և ասաց. «Թէև աղքատ եմ, բայց Աստուծոյ ստեղծածն եմ, ինչո՞ւ ես այսպէս ձեռնում ու թակում ձեր ծառաները»: Նայեց մայրը աղքատին, աչքերը գննեց. «աչքերը որդուս աչքերի նման է, բայց ափսոս որ որդիս չէ» ասաց և ծառաների վրայ բարկանալով դէպի ծովը գնաց, շատ ողբաց, ծովի ալիքների մէջ սկսեց որոնել իր որդուն, բայց թշուառ մայրը չգիտէր, որ իր որդին հէնց իր պրան շէմքուսն էր ապրում շների հետ:

Տասներկու տարի անցաւ այն օրից, երբ օտարութիւնից վերադարձաւ իր հայրենի երկիրը և Աստուծոյ սիրոյ համար անձանանչելի եղաւ ամենքին և շատ նեղութիւններ կրեց: Մի գիշեր երևաց հրեշտակապետը և ասաց Ալէքսիանոսին. «Մարդ Աստուծոյ, ուրախացիր, Աստուած ընդունեց քեզ և Այսուհետև ի վերին Երուսաղէմ պէտք է հանգստանաս. բաւական է, որքան դառնութիւն ու վիշտ կրեցիր»: Ալէքսիանոսը խնդրեց. «Երկու օր դարձեալ ժամանակ տուր, մինչև մի նամակ գրեմ և միք թոյլ տալ բացի հօրիցս ուրիշ որ և է մէկը կարգայ»: Հրեշտակապետը պատասխանեց. «լաւ,

երեք օրից յետոյ կը գամ և ինձ հետ կը վերցնեմ քեզ: Ալէքսիանոսը երկրպագեց և դնաց մի թերթ մագաղաթի թուղթ գտաւ, մուռը սրեց և թանաք շինեց, և բազի թեկից մի գրչածայր շինելով, սկսեց գրել. «Հայրիկ Եփրեմ, մայրիկ իմ Աննա և ամուսին իմ Մարգարիտ, ես Ալէքսիանոսն եմ ձեզ համար աղօթող և ներեցէք, ինչ որ ձեզ ներդուրեւն տւի մինչև այսօր: Ամուսինս իմ, մատանին որ տւի ու հեռացայ տաներկու տարի սուրբ սարի վրայ սպրեցի և այնտեղից որ եկայ, հայրիկ, առաջին անգամ դու հանդիպեցիր և ես ոտներդ ընկայ և խնդրեցի, որ ազքատ եմ և ընդունիր ինձ, իսկ դու ինձ քո սպասաւորն երիզ յանձնեցիր և ձայնից գոնէ չձանաչեցիր քո որդուն: Մայրիկ իմ Աննայ, քո ծառաներդ որ ինձ մագերիցս քարշ էին տալիս և դուք հրամայեցիք, աչքերը իմ որդունման է, ինչ՞ու չուզեցիր իսկապէս իմանալ իմ ով լինելը, դուցէ լայիզ չէի ձեզ: Այժմ խնդրում եմ, սիրելի մայրիկ, ներեցէք ինձ իմ յանցանքը, ձեզ դժբաղդացնելու պատճառով. ձեր աւած Աւետարանը գլխավորես է, իմ փոխարէն սրան պահեցէք որպէս ձեր որդու յիշատակ: Տասներկու տարի ձեր տան դռան առաջ ապրեցի, ես վերին Երուսաղէմն էի ման գալիս, իսկ դուք ինձ էիք փնտրում... Այժմ սրտներդ զովացրէք քանի որ իմ սիրտն էլ ձեզ համար էր տանջուած, բայց Աստուծոյ կամբը աւելի գերադասեցի ձեզանից. այսուհետեւ միք լալ ինչ որ լաց եղաք այդ էլ բաւական է... ես ձեզ համար այնտեղ էլ կաղօթեմ և յոյս ունեցէք, որ այն կեսնըում դուք էլ ինձ հետ կը

լինէք: Այս բուրն աւարտելուց յետոյ նամակը ձեռքին բռնեց և հրեշտակապետը իր դասակից հրեշտակներով գալով, սուրբ հոգին երկինք բարձրացրին...

Կէս դիշեր էր երբ քաղաքի մէջ յանկարծ զանգակների ձայն լսեց: Ամբողջ քաղաքը ոտքի կանգնեց և ինչ տեսան, տեսան քաղաքը լուսաւորած ինչպէս ցերեկ: Հաւաքեցին հպիսկոպոսները, քահանաները, ամբողջ ժողովուրդը և դէպի լոյսը գնացին. տեսան զանգակները իրանց իրանց էին ածուած և երկնային լոյսը ինչպէս արեգակային կայծեր լուսաւորում էին մի անմահացած սուրբ մարդու դիակը: Պատրիարքը մօտեցաւ սրբին, երկրպագութեւն տւեց, ձեռքը համբուրեց և ուզեց ձեռքի նամակը առնել և կարգալ բայց չկարողացաւ մասների արանքից դուրս պոկել, այսուհետեւ փորձեցին հպիսկոպոսները և քահանաները, բայց նրանք էլ ոչ մի կերպ չկարողացան նամակը առնել և կարգալ Կանչեցին թագաւորին և Եփրեմին, եկան և նրանք: Թագաւորը և Եփրեմը ծոնկ չողեցին, ազթեցին և ապա սրբի ձեռքը համբուրելով նախ թագաւորը փորձեց նամակը ձեռքից առնել, բայց Աստուծոյ հրամանով անկարելի դարձաւ և երբ Եփրեմը մօտեցաւ, յանկարծ ի դարմանս ամենքի, սուրբը ձեռքը բարձրացրեց և նամակը գրեց Եփրեմի ափը: Եփրեմը նամակը տւեց պատրիարքին կարգալու և երբ պատրիարքը նամակը կարդաց, ամբողջ հաւաքած ժողովուրդը սոսկաց, լսելով սրբի ձվ լինելը: Ընկաւ Եփրեմը սուրբ որդու գիրկը և դռն արտասուներով սկսեց

108

Apr. 12-40073

— 16 —

Թրջել անշնչացած դիակը և ասել, «ինչպէ՛ս կուրացան աչքերս, որ իմ կորցրած որդուն չկարողացայ ճանաչել և գոնէ կենդանի տեսնել»: Եկան Աննան և Մարգարիտը, նրանք էլ մազերը փետտելով սկսեցին իրանց կորցրած որդու և ամուսնու ձեռքերը համբուրել, լիզել, գլխին թակել և ողբալ: Այնուհետև դազազ բերին, սրբի մարմինը իջեցրին մէջը և Սուրբ Սօֆիայի եկեղեցում հանդիսաւոր պատարագ մատուցանելուց յետոյ մեծ շքով թաղեցին, որի գերեզմանի վրայ՝ յետոյ մի փառաւոր եկեղեցի կառուցին:

Վ Ե Ր Ձ

1873